TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES
www.tasam.org

BASIN BÜLTENİ **22.10.2015**

Türk Savunma Sanayiinin Geleceği Raporu

Millî Savunma ve Güvenlik Enstitüsü tarafından hazırlanan "TÜRK SAVUNMA SANAYİİNİN GELECEĞİ" başlıklı Sürdürülebilirlik ve Güçlü İhracat için Strateji Raporu - 1, 15 Ekim 2015 Perşembe günü Ankara'da yapılan Millî Savunma Bakanı Mehmet Vecdi Gönül, Dışişleri (E) Bakanı Yaşar Yakış, SSM Müsteşarı Prof. Dr. İsmail DEMİR ve TASAM Başkanı Süleyman Şensoy'un da katıldığı Çalıştay'la açıklandı.

Ankara Anemon Hotel'de 12.30'da çalışma yemeği ile başlayan Çalıştay'a Millî Savunma Bakanı Mehmet Vecdi Gönül, Dışişleri E. Bakanı Yaşar Yakış, Millî Savunma Bakanlığı Müşavirleri Sedat GÜLDOĞAN ve Adil AYAZ, Millî Savunma Bakanı Emir Subayı Albay Abdulvahap ÖZKUL, Savunma Sanayii Müsteşarı Prof. Dr. İsmail DEMİR, Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Ali BAŞTÜRK, MGK Daire Başkanı Kur. Alb. Ramazan ERDOĞAN, MGK Müşaviri Alb. Özbay KAYA, MGK Uzmanı Cihat ŞİMŞEK, Genelkurmay Plan Prensipler Başkanlığı Kaynak Yönetim Yardımcısı Tuğa. Ali Suat AKTÜRK, Genelkurmay Plan Prensipler Başkanlığı Kaynak Programlama ve Yönetim Şube Müdürü Alb. Mehmet SALAR, Hava Kuvvetleri Plan Prensipler Başkanlığı Plan ve Program Daire Başkanı Hv. Plt. Tuğg. Fikri ÖZGÜR, Hava Kuvvetleri Savunma Araştırma ve Proje Geliştirme Şube Müdürü Dr. Hv. İsth. Alb. Yusuf ÖZER, Jandarma Genel Komutanlığı Lojistik Hizmetler Daire Başkanı Alb. Yunus ÖZAĞAR, Jandarma Genel Komutanlığı Plan ve Koordinasyon Daire Başkanı Alb. Abdullah Cüneyt KÜSMEZ, Jandarma Genel Komutanlığı Lojistik Seferberlik Subayı Yüzb. Celil ŞAHİN, Kara Kuvvetleri Komutanlığı Plan ve Koordinasyon Şube Müdürü P. Kur. Alb. Mesut GÜNDÜZ, Kara Kuvvetleri Komutanlığı, Proje Subayı Top. Bnb. Cem Kamil SAĞCAN, SASAD Genel Sekreteri Hüseyin BAYSAK, SASAD Genel Sekreter Yardımcısı, TOBB Savunma Sanayii Meclis Başkanı Yılmaz KÜÇÜKSEYHAN, TSK Güçlendirme Vakfı Genel Müdür Yardımcısı Atilla GÜRDERE, TSK Güçlendirme Vakfı Stratejik Planlama ve Koordinasyon Direktörü Cumhur ÖZDEMİR, ASPİLSAN Yönetim Kurulu Başkanı Şendoğan KARAKUŞ, HAVELSAN Strateji ve İş Geliştirme Direktörü Orhan MURATOĞLU, HAVELSAN İş Geliştirme Müdürü İsmail ERDOĞAN, ASELSAN Strateji Yönetimi Direktörü Murat DOĞAN, ASELSAN Strateji ve İş Geliştirme Genel Müdür Yardımcısı Özcan KAHRAMANGİL, ASELSAN Uluslararası Stratejiler Müdürü Ayça KARAİL, ROKETSAN Genel Müdür Yardımcısı Yavuz AKA, Turkish Aerospace Industries (TAI) Strateji Yönetimi Müdürü Altuğ MÜFTÜOĞLU, STM Savunma Teknolojileri Mühendislik ve Ticaret A.Ş. Satınalma Müdürü Mustafa ODABAŞ, TÜBİTAK SAGE Müdürü Erdal ÇAKMAK, TÜBİTAK SAGE Programlar Grubu Koordinatörü Fatih YAŞAR, Kale Pratt & Whitney Uçak Motor Sanayi A.Ş. Genel Müdürü Mustafa MENKÜ, OTOKAR A.Ş. Danışmanı İsmail Taner AKAY, BMC Otomotiv A.Ş Proje Müdürü İbrahim DİPOĞLU, Türkiye

Merkez Head Office T +90 212 635 6151 F +90 212 532 5882
A Eski Ali Paşa Cad. No: 20, Fatih, 34091 İstanbul, TR
Ankara Ofisi Office T +90 312 447 3127 F +90 312 447 3106
A Uğur Mumcu Sk, No.49, Gaziosmanpaşa, 06700 Ankara, TR
E info@tasam.org

Kalkınma Bankası Genel Müdürü Ahmet BUÇUKOĞLU, Giresun Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Aygün ATTAR, Giresun Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekan V. Prof. Dr. Serdar KARADENİZ, Başkent Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Müdürü Prof. Dr. Sadi ÇAYCI, Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Olkan ÇUVALCI, Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Prof. Dr. İsmail Hakkı ALTAR, Ankara Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Yöneticisi Prof. Dr. Atila YÜCEL, Ankara Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Savunma Sanayii İşbirliği Uzmanı Anıl SELAM, Kırıkkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Savunma Teknolojileri ABD Başkanı Doç. Dr. Recep ÇALIN, Kırıkkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Savunma Teknolojileri ABD Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ayşegül Ülkü METİN, Kırıkkale Üniversitesi Malzeme Mühendisliği Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Aziz Barış BAŞYİĞİT, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Daire Başkanı Mehmet ÖZDEMİR, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Daire Başkanı Şakir ÜNVER, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Daire Başkanı Erdal KARAHİSAR, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Uzmanı Kenan ÇELİK, Güney Ege Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Süleyman ALATA, Güney Ege Kalkınma Ajansı Birim Başkanı Barış KIYAK, Güney Ege Kalkınma Ajansı Birim Başkanı Özgür AKDOĞAN, Orta Anadolu Kalkınma Ajansı Plan Program ve Koordinasyon Birimi Uzmanı Mehmet OKUR, Orta Anadolu Kalkınma Ajansı İzleme ve Değerlendirme Birimi Uzmanı Mahmut AKBABA, Sahipkıran Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı Süleyman ERDEM, Kafkasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (KAFKASSAM) Başkanı Hasan OKTAY, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi Başkanı M. Recai KUTAN, MSI Dergisi Genel Yayın Yönetmeni Ümit BAYRAKTAR, MSI Dergisi Genel Koordinatörü Naile BAYRAKTAR, MSI Dergisi Muhabiri Vehbi TUNCA, MSI Dergisi Editörü M. Emre YAZICI, C4Defence Editörleri Esra Pakin ALBAYRAKOĞLU, Defence Turkey Magazine Editörü Cem AKALIN, Savunma ve Havacılık Dergisi Yazı İşleri Müdürü Bora KUTLUHAN, HaberTürk Ankara Temsilcisi Bülent AYDEMİR, Sözcü Gazetesi Ankara Temsilcisi Saygı ÖZTÜRK, Hürriyet Gazetesi muhabiri Gamze KOLCU, Cumhuriyet Gazetesi Yargı Muhabiri Sertaç EŞ, İhlas Haber Ajansı Muhabiri Ahmet Umur ÖZTÜRK, İhlas Haber Ajansı Kameramanı İbrahim Berat YILMAZ, Ulusal Kanal Ankara Haber Müdürü Erdem ATAY, Ulusal Kanal Muhabiri Cem BAYAN, Ulusal Kanal Kameramanı Uğur MARANGOZ, Millî Gazete Ankara Temsilcisi Mustafa YILMAZ, Sabah Gazetesi Ankara Temsilcisi Okan MÜDERRİSOĞLU, Ordu Güncel Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Yasin ÇANAKÇI, Koluman Otomotiv Yönetim Kurulu Üyesi Yaşar KILIÇ, Koluman Otomotiv'den Satış ve Pazarlama Müdürü Veli GÜÇLÜ ile AR-GE Bölüm Vekili Eren BİLGİN ve Şükrü Turgut UYSALER ile TASAM Başkanı Süleyman ŞENSOY ve Kalkınma Ajansları Yöneticilerinin yanı sıra Güvenlik ve Savunma Sanayii ile ilgili kuruluş temsilcileri, yabancı diplomatik misyon temsilcileri ve medya mensupları katıldı.

Çalıştay'da Millî Güvenlik ve Savunma Enstitüsü Akil Kişiler Kurulu'ndan şu isimler de hazır bulundu; Dışişleri (E) Bakanı Yaşar YAKIŞ, SSM Kurucu Müsteşarı Vahit ERDEM, Valiler Hasan CANPOLAT ve Aydın Nezih DOĞAN, TASAM Başkan Danışmanı, Çağ Üniversitesi Öğretim Üyesi Büyükelçi (E) Prof. Dr. Ali Engin OBA, İst. Kemerburgaz Üniv, MSB Cari Mal ve Hiz. Ted. Dairesi (E) Başkanı Tuğgeneral (E) Dr. Fahri ERENEL, MSB Teknik Hizmetler Dairesi (E) Başkanı Tuğgeneral (E) Doç. Dr. Mehmet AKÇAY, SASAD Yönetim Kurulu Başkanı ve FNSS Savunma Sistemleri A.Ş. CEO'su Kadir Nail KURT.

Bakan Gönül "Teknolojik gelişme bir devlet politikası hâline gelmeli"

Millî Savunma Bakanı Mehmet Vecdi Gönül Çalıştay'da yaptığı konuşmada Türkiye'de geleneksel kamu hizmeti yapanların fevkalade yoğun bir çalışma düzeni içerisinde gecelerini gündüzlerine katarak koştuklarını; politikacının da, bürokratın da teknokratın da böyle olduğunu belirten Millî Savunma Bakanı Vecdi Gönül "Ancak düşünen insanlara ihtiyacımız var, uzun vadeli düşünen. Bu bildiğiniz gibi Amerika'da düşünce kuruluşları tarafından yapılır. Bizdeki bu eksikliği gideren TASAM'ı bu sebeple kutluyorum. Bugünkü raporun çok faydalı düşünme alanları açacağına da inanıyorum" dedi.

Bakan Gönül sözlerini şöyle sürdürdü; "Teknolojinin gelişmesinin bir devlet politikası hâline gelmesi lazım. Bu, eğitime de yön verecektir. Bilim için bilime saygımız var ama bizim inancımıza göre en kabul edilemeyecek şeylerden bir tanesi faydasız ilimdir, bundan Allah'a sığınırız. Faydasız ilim; üretime dönmeyecek, teknoloji hâline dönmeyecek ilimdir. Teknolojiyi kazanmanın en keskin yollarından biri biraz evvel bahsettiğim "ofset". Aynı sözleşme ile ben sizden 1 milyarlık mal alıyorum, siz de benden 500 milyonluk mal alacaksınız ama ne alacaksınız; sanayi ürünleri. O ürün olmayınca o teknolojiyi üretmek zorundasın. Üniversitelerde öğrenemeyeceğiniz teknolojiyi "ofset"te öğrenirsiniz. Bunun çok örneği var. Eskişehir'deki Alp Havacılık, TAI'nin kendisi. Önümüzdeki 10 senede Türkiye'nin değişik bakanlıkları 600 milyar dolarlık ithalat yapacak; %50 "ofset" uygulanırsa 300 milyarlık yeni teknoloji ile ürün üreteceğiz demektir. Kim üretecek? Türk sanayii. Düşünün, vaktiyle Osmanlı döneminde geliştiremediğimiz özel sektör, adeta dışarının da üretmesiyle gelişecek 300 milyar dolarlık bir "uzmanlık" üretilirse Türkiye'nin geleceği noktayı sanıyorum hepimiz memnuniyetle karşılarız".

Başkan Şensoy "Siyasi, ekonomik ve sektörel hedeflerin uyumu ve Savunma Sanayiinde ölçek değişikliği önümüzdeki zihinsel eşik"

Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi TASAM Başkanı Süleyman Şensoy Çalıştay'ın açılışında yaptığı konuşmasında bu sektörün Türkiye'nin gözbebeği ve herkes için millî duyguları kabartan adeta bir millî ideal olduğunu dile getirdi. Profesyonellikle birlikte çok duygusal yönü de bulunan bu sektörde son 10 yılda çok önemli mesafelerin kat edildiğini, Türkiye'nin ihtiyacının yaklaşık %60'ını millî imkânlarla halledebildiğini söyleyen Şensoy kalan %40'ın ise daha çok yüksek teknoloji içeren, daha sofistike ve daha çok bağımlılık alanları olduğunun altını çizdi.

Siyasi hedefler, ekonomik hedefler, sektörel ve alt sektörel hedefler olmak üzere ülkeler için üç tane temel kıstasın olduğunu, bunların birbiriyle uyumlu olmasının o ülkeyi hedefine ulaştırabileceğine değinen Şensoy bunu çok az ülkenin başarabildiğini sözlerine ekledi.

Kâğıt üzerinde bu formülü yapmanın çok kolay fakat bunu kurumsallaştırmanın çok zor olduğunu, görece İslâm ülkeleri içerisinde bunu başaran bir tek Malezya'nın bulunduğunu, dolayısıyla siyasi ve ekonomik hedefleri bütünlük içinde olmayan sektörel politikaların da başarılı olma şanslarının oldukça zayıf

olduğunu belirten Şensoy "Birçok fedakârlıkların özverilerin ve kazanımların da belki riske edilme durumu var. Bunun da altını çizmek gerektiği kanaatindeyim" dedi.

"Sektörümüzde -ben de bu sektörden birisi atfediyorum kendimi gönüllü olarak- sektörümüzde bir ölçek değişikliğine gidilmesinin gerekli. Sektör reformu, güvenlik reformu, savunma reformu adına ne denirse denilsin bunun nasıl yönetileceği konusu çok önemli. Belki tepeden değil de aşağıdan yukarıya doğru bir süreç inşasının daha sağlıklı olabileceği gözüküyor" diyerek dünyada devlet doğasının değişmekte olduğunu, değişen devlet doğasına bağlı olarak da bütün güvenlik ve savunma konseptlerinin değiştiğini dolayısıyla; inşa ettiğimiz, büyük kaynaklar ayırdığımız ve ayakta tuttuğumuz birçok kurumun bir süre sonra hiçbir işe yaramadığıyla da yüzleşebileceğimizi söyleyen Başkan Şensoy sözlerini şöyle sürdürdü; "Bölgesel ve dengeleyici bir güç iddiasında olan bir ülkenin bu alanda daha büyük bir ölçek geliştirmesine ihtiyaç olduğu kanaatindeyim. Aynı zamanda yaşadığımız türbülans içerisinde de güvenliğin hayatın her alanında merkeze alınması gereken bir dönemden geçiyoruz. Dolayısıyla sadece sert güç değil yumuşak güçle uyumlu, entegre edilebilen, modüler, hızlı ve yüksek teknoloji içeren bir sert güç konseptine sanırım ihtiyacımız var"

"TÜRK SAVUNMA SANAYİİNİN GELECEĞİ" Sürdürülebilirlik ve Güçlü İhracat için Strateji Raporu-1, Türk savunma sanayiinin gelişme sürecinin sürdürülebilirliğinin ve ihracat potansiyelinin arttırılmasında, şekillendirilecek geleceğe uygun; insan sermayesi, yapı, süreç ve stratejilerin tasarlanmasına ışık tutmak, bu kapsamda alınabilecek tedbirleri saptamak maksadıyla hazırlandı.

"Türk Savunma Sanayiinin Sürdürülebilirliğinin ve İhracat Potansiyelinin Artırılmasında, Şekillendirilecek Geleceğe Uygun Strateji Belirlemek", "Türk Savunma Sanayiinin Durumu Hakkında Yapılan Çalışmalarda ve Raporun Hazırlanması Safhasında Tespit Edilen Hususlar", "Batılı Devletlerin Savunma ve Güvenlik Sanayii Sektörü Planlamalarına ve Stratejilerine Genel Bakış" ve "Önerilen Tedbirler" olmak üzere beş bölüm içeren, ekleriyle birlikte 94 sayfa olan Rapor TASAM Yayınları'nın 71. raporu olarak yayımlandı.

Çalıştayda Millî Savunma ve Güvenlik Enstitüsü'nün ve 03-05Aralık 2015 tarihlerinde yapılacak İstanbul Güvenlik Konferansı'nın sunumları da gerçekleştirildi.

Millî Savunma ve Güvenlik Enstitüsü tarafından yayınlanan Rapor (E) Tuğg. Dr. Oktay BİNGÖL ve Dr. Ali Bilgin VARLIK tarafından hazırlandı.

Raporu için aşağıdaki bağlantı kullanılabilir:

http://bit.ly/1M1s1lx

Merkez Head Office T +90 212 635 6151 F +90 212 532 5882
A Eski Ali Paşa Cad. No: 20, Fatih, 34091 İstanbul, TR
Ankara Ofisi Office T +90 312 447 3127 F +90 312 447 3106
A Uğur Mumcu Sk, No.49, Gaziosmanpaşa, 06700 Ankara, TR
E info@tasam.org